

سەرکە کەمار: چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر لێ ئاگۆگەیی یەکتەناسی

سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید ئێمە شەممە پێشتەستی کردووە کە چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر بە دابینکردنی کەشەکی ئێرانی بە لێکنەگەشتن و ئاگۆگەیی یەکتەناسی.

نووسینگەی ئاگۆیانەنی سەرکە کەمار لێ بەیاننامەیکدا رایگەیاند: سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید و خانمی یەکەمی عەراق شەناز ئیبراهیم ئۆحمەد بەشاریان لێ سیمپۆزیمێ وێوێژی عەرەب-کوردی سەنتەری ئۆشنبیری کرد کە بە بەنەمی دامەزراندنی ناوێندەکان لێ مایە حیکمەت لێ بەغدا بەوێوێچوو.

لێ ئاگۆیەندراوەکاندا ئاماژە بەوێوێشکراوە: لێ سیمپۆزیمەکاندا کە بە ئامادەبوونی وێزیری ئۆشنبیری و گەشتوگوزار و شوێنەوار ئۆحمەد فەکاڵ بەدرانی و وێزیری ئۆشنبیری حکومەتی هەرێمی کوردستان جەمال سەعید جەمال جەسەن، جگە لێ ژمارەیک لێ رۆشنبیری وێدی عەرەبی و کوردی و بەرپرسیانی کەسایەتی ئێدەبی و کولتووریەکان، بە ژەنیی سەروودی نەتەوێی دەستی پێکرد.

بەگوێرەیی بەیاننامەکان، سەرکە کەمار و تارەکی پێشکەش کرد و تیایدا جەختی لێوە کردووە کە ناوێندە ئاواتەخوازە کارلەکی کولتووری لێ نەوان ئۆشنبیرانی عەرەبی و کوردی بەرزبکا تەو، بە شوێنەیک کە ھاوکار بەت بە چەسپانەنی پێکەوێژیان و پێرەپەدانی ئاگۆگەیی زانست و ئێدەبیات و زانستە

جەراوجەركەن.

ئامازنى بۆلۈشكەرد : مەژوو شاھىدى ھاوبەشى كۈلتۈرى زەر بوو، ھەروھە تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك
لە شىبىرانى كورد كە بەشدارىيان لە ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيدا كەرد، ھەروھە لە ھونەركە
جەراوجەركەندا . كورد بەشدارىيى كەرد لە بنىاتنانى كۈلتۈرى غەربىيى، و ناوى بىرمەندەن ، شاعىران و
ھونەرمەندەن و مەژوونووسان درۋشا يەلۈ.

سەركەك كەمار ئامازنى بۆلۈدا كە چالاكى ھاوبەشى نەوان شىبىرانى غەرب و كورد ھاوكات يارمەتيدەركە
بە دابىنكەردنى كەشەكى ئىرنى بە لەكتەگەيشتەن، پەركەپەدانى پەكەزى ھاوبەش، ئاۋوگەكى زانست و
پەكتەرناسى و خەسەندەنى دەرۋەتى گونجاو بە پەكەۋەزىيان و كارلەكى كۈلتۈرى جەماۋەرى نەوان
ھاۋوۋە تىيانى كورد و غەرب.

ئەلمەلى خوارلۈۋ دىقە وتارەكەلى سەركەك كەمار:

بە ناوى خۇداى گەۋرە ومىھەرەبان

سەلامى خۇاى گەۋرەتەن لەبەت

بەكەزەن، ئەمادەبەۋەلى بەكەز

ھەموۋەتەن بەيانى باش ..

لەم سىمپەزىمەدا سەۋەتەن لەدەكەم، كە يەكەم چالاكى ناۋەندى شىبىرى غەربىيە-كورد پەكەدەھەندەت و
چالاكىكە كە ھەموۋەمان كەردەكەين بە بەردەۋامبەۋەن و پەركەپەدانى لە بەغدا و لە ھەركەمى كوردستان.
پەشتەر چەندە ما نەگەك پەش ئەستە كەبەۋەنەۋەيەكەمان لەگە ۋە شىبىرانى شارى سەلمەنى ھەبەۋە بە دانانى
بەناغەكانى ناۋەندەكى شىبىرى كە بەشداربەت لە بوزەندەۋەلى شىبىرى غەربىيى لە ناۋچەكە و
شىبىرى كوردى لە شارەكانى تەرى غەراق.

ۋەكە دەزەن ناۋەندەكە ئەۋاتەخۋازە كارلەكى كۈلتۈرى لە نەۋان شىبىرانى غەراقى و غەرب و كورددا
بەرز بەكاتەۋە، بە شەۋەبەكە كە يارمەتيدەركە بە چەسپەندەنى پەكەۋەزىيان و پەركەپەدانى ئاۋوگەكى
پەكتەرناسى و ئىدەب و زانستە جەراوجەركەن.

لە ئەستىدا مەژوو شاھىدى زەر ھاوبەشى كۈلتۈرى بوو، و تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك لە شىبىرانى
كورد كە بەشدارىيان لە ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيى، و لە ھونەركە جەراوجەركەندا كەرد.
كورد بەشدارى لە بنىاتنانى كۈلتۈرى غەربىيدا كەردوۋ و ناوى بىرمەندەن و شاعىر و ھونەرمەندەن و
مەژوونووسان درۋشاۋەندەۋە.

لە مەژوۋى نەزىكەدا ناۋى جەمىلە سەقى زەھەۋى، مەكرۇف رەسەفى، ئەھمەد شەۋقى، مەھمەد كورد غەلى، ئەھمەد
تەيمۇر پاشا، و چەندەنى تە دىبەينەۋە.

لە كەتەكەدا شىبىرانى كورد لە ھونەركە جەراوجەركەندا بەشدارىيان كەرد، لەدەدا ئامازە بە دەرھەندەركە
گەۋرەكان ئەھمەد بەدەرخان و مستەفا غەقەد و ۋە گەنگەيان لە مەژوۋى سەنەمەلى غەربىيدا دەكەين.

ئەم كارلەك كۆلتۈۈرىدە بەدەنپايدەك گوزارشت لى پەككەۋەزىيەنى باشى نەۋان غەرب و كورد دىكات و ئەمەيەك كە ئەمە لىرە لىم ناۋەندە شىبىرىدە ئاۋاتخۈزىن چەسپاندن و پەلەپەدانى بىكەين، مەنگە ۋەرگەنەنى ھاۋەش لى نەۋان زمانى غەربىي و كوردىدا ئامرازەكى گەنگە ئەۋ كارلەك كۆلتۈۈرى و مەۋۋىدە پەككەنەت كە ئەمە ئاۋاتخۈزىن.

ھەروەھا چالاكىدە ھاۋەشەكەنى نەۋان شىبىرانى غەرب و كورد يارمەتيدەلە بە دابىنەردى كەشەكى ئەرنەنى بە لىكەنگەيشتەن و پەلەپەدانى پەككەۋەزىيە ھاۋەش و ئەۋگەنى زانست و زانست، ئەمە ئامازە بە گەنگە چەسەندى دەرەتە گەنگە بە پەككەۋەزىيەنى و كارلەكى كۆلتۈۈرى جەماۋەرى لى نەۋان ھاۋەشە تەنى كورد و غەربەدا دەكەين و ھونەلە جەراۋەلەكەن دەتۈۋەن بەشەرى لىم كارەدا بىكەن، بە شەۋەيەك كە يارمەتيدەلە بەت لى گەشەپەدان و بەۋەۋەۋەۋە ئەۋ ھونەلەنە، كە سامەنەكى كۆلتۈۈرى پەككەنەن بە نىشتەن و كەمەگە، غەرب و كورد.

ئەمە لایەنەكى ئەۋ كارەيەك كە سەنتەلە بە نيازە كارى لەسەلە بىكات، ھەروەھا چەندەن لایەن ھەيە لى بۈۋەكەنى فەكەر، مەۋەفە، مەۋۋە، شەيەر، و ھونەلە ئەدەپەيەكەنى تەر كە دەتۈۋەنەلە كارى لەسەلە بىكەت، و دەتۈۋەنەت پەلە بە بىرەكە و شەۋەنەكەيەن بەدەت ئەۋان لى بەرنامەكەنى كارى سەنتەلەكەدا، بە بە شەۋەيەك كار بىكەين كە خەمەت بە كۆلتۈۈرەكەنى ۋەتەكەمان و گەلەكەمان بىكات، بە شەۋەيەك كە يەكەتە نەتەۋەيە بىرەز بەتەۋە و ئەز لى فەلەشەنى بىگەت لى چۈۋەچەۋە ئەمە يەكەتەۋەيەدا، لى كەتەيەدا ھەۋە سەلەكەتەن و سەلەكەتەن بە دەۋەزەم لىم ئەۋەزە نەتەۋەيە گەنگەدا، زەلە سۈپەس بە ئەمەدەۋەنى مەھەلەنە نەتەن،

ۋە سەۋەۋە خۈتەن لى بەت.

لەي خەيەۋە ۋەزەرى شىبىرى و گەشتۈگۈزار و شەۋەنەۋە ئەمەدەفەكە بەدرەنى، لى ۋەتەرى دەستەپەكى سەمەزەيەمە دىلەگەدا جەختە لىۋە كەدەۋە كە دامەزەندە ناۋەندە شىبىرى غەربىي و كوردى ۋەكە بەپەلە ھەتە ئارەۋە پەۋەستە نىشتەنى بە ئەۋەكەمەگەكەمان ئەۋ پەۋەۋەندەيەنە دابەن بىكەين كە ۋەشەكە يەكەخەن و ھەنگەۋەكەنى چەسپاندەنى يەكەتەمەن و پەشەستەنى كەمەگە بە يەكەستەنى بىرەكەكەنەن بەرەز بەكەنەۋە..

لەيەرامبەردە ۋەزەرى شىبىرى لى كۆمەتە ھەلەمە كوردەستەن جەمە سەئەدەمە ئەمەزەنى بەۋەدا كە دامەزەندە ئەۋ ناۋەندە گەنگەيەكى زەرى ھەيە بە ئەۋە بەشتەر لى مەۋۋە ۋە شەستەنەتە گەلەنى غەرب و كورد لى گەلە چالاكى و پەككەۋە ھاۋەشە شىبىرى و ۋەرگەنەنى كەتە بە زمانى غەربىي و كوردى و دەرەيەنى ئەمەدەيە بە پەشەشەكەندە پەپەشتە بە ناۋەندەكە كۆلتۈۈرى غەربەيە-كوردى لى گەيشتەن بە ئەمەنەكەنى، نەسەندە كۆلتۈۈرى ھاۋەشە، ۋە قۈۋەكەندەۋە گەيە بەرەتەنى و پەككەۋەزىيەنى ئەشتەنە، لى دەرەۋەنى بەيەنەمەكەدا ھەتەۋە: پەشان زەلەكە لى نەۋەسەلەن و شەيەلەن ۋەتەلە پەشەشەشە كە تەيەدا

ستایشی دام‌نراندنی ناو‌ندی شنبیری ع‌ر‌ی‌د-کوردیان ل‌ ب‌غدا و سل‌مانی کرد، ئ‌ی‌ ئ‌و س‌نت‌ری
شنبیریان ل‌ ب‌ر‌و‌پ‌ش‌بردنی هاوکاری ن‌وان ن‌ت‌و‌کانی پ‌ک‌و‌ ژیان و ئاسانکاری ب‌ هاوکاری و
دیال‌گ ل‌ن‌وان شنبیری، ک‌م‌ا‌ی‌تی و نوخب‌ ئ‌کادیمی و پیش‌یی‌کان.